

N:o 53.

Ank. till Riksd. kansli den 19 april 1890, kl. 11 f. m.

Memorial, i anledning af kamrarnes skiljaktiga beslut i vissa till regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel hörande frågor.

(2:a U. A.)

Statsutskottet, som erhållit del af kamrarnes beslut med anledning af utskottets utlåtande n:o 9, angående regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel, får här nedan framställa de förslag till voteringspropositioner, hvartill berörda beslut funnits föranleda.

1:o.

Sedan Kongl. Maj:t i den till Riksdagen aflåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof föreslagit, att åt rättskemisten, professorn *A. J. Wimmerstedt* måtte beviljas ett ålderstillägg af 500 kronor årligen, att utgå från och med år 1891 af åttonde hufvudtitelns förslagsanslag: ålderstillägg, hade utskottet i *punkten 19:o* af sitt ofvannämnda utlåtande hemställt, att Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke måtte af Riksdagen bifallas.

Denna utskottets hemställan har af Andra Kammaren bifallits, hvaremot Första Kammaren, med afslag å utskottets hemställan, bifallit Kongl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning.

Då frågan alltså måste afgöras medelst gemensam omröstning, får utskottet föreslå följande voteringsproposition:

Bih. till Riksd. Prot. 1890. 4 Saml. 1 Afd. 37 Häft.

»Den, som vill, att Riksdagen, med bifall till Kongl. Maj:ts framställning, åt rättskemisten, professorn A. J. Wimmerstedt beviljar ett ålders-tillägg af 500 kronor årligen, att utgå från och med år 1891 af åttonde hufvudtitelns förslagsanslag: ålderstillägg, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke af Riksdagen bifallits.»

2:o.

Sedan uti särskilda motioner yrkats:

dels att Riksdagen måtte för år 1891 ställa till Kongl. Maj:ts disposition ett anslag af 1,500 kronor för fortsatt utgifvande, af kongl. riksarkivet genom doktor Emil Hildebrand, af publikationen »*Svenska Riksdagsakter*»; och

dels att Riksdagen måtte till fortsatt utgifvande genom doktor E. Hildebrand af Svenska Riksdagsakter bevilja ett extra anslag af 1,500 kronor, hade utskottet uti *punkten 28:o* af sitt omförmälda utlåtande hemställt, att Riksdagen, med anledning af förevarande motioner, måtte på extra stat för år 1891 bevilja ett anslag af 1,500 kronor, att af Kongl. Maj:t disponeras för fortsatt utgifvande genom kongl. riksarkivet af »Svenska Riksdagsakter».

Då Första Kammaren bifallit hvad utskottet hemställt, men Andra Kammaren afslagit så väl utskottets hemställan som de i ämnet väckta motionerna, får utskottet, för denna frågas afgörande medelst gemensam omröstning, föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som vill, att, på sätt statsutskottet i *punkten 28:o* af dess utlåtande n:o 9 hemställt, Riksdagen, med anledning af i ämnet väckta motioner, på extra stat för år 1891 beviljar ett anslag af 1,500 kronor, att af Kongl. Maj:t disponeras för fortsatt utgifvande genom kongl. riksarkivet af »Svenska Riksdagsakter», röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen afslagit så väl utskottets hemställan som de i ämnet väckta motionerna.»

3:o.

Kongl. Maj:t hade föreslagit, att Riksdagen måtte till *om- och nybyggnad af akademiens för de fria konsterna hus*, på de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 11 januari 1890 öförmälda vilkor, bevilja 385,000 kronor, deraf att utgå under år 1891 35,000 kronor.

Åberopade, i statsrådsprotokollet öförmälda vilkor innehöllo, att, förr än någon del af statsbidraget för ändamålet utbetalades, skulle dels akademien visat sig kunna på sätt, som af Kongl. Maj:t godkändes, anskaffa och tillskjuta ett byggnadsbidrag af 200,000 kronor, dels ock fullständiga ritningar till den ifrågavarande byggnaden vara af Kongl. Maj:t fastställda.

I *punkten 62:o* af sitt ofvanberörda utlåtande hade utskottet hemställt, att Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke måtte af Riksdagen bifallas.

Denna utskottets hemställan har af Andra Kammaren bifallits, hvaremot Första Kammaren, med afslag å utskottets hemställan, bifallit Kongl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning.

Då denna fråga måste afgöras medelst gemensam omröstning, får utskottet föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som vill, att Riksdagen, med bifall till Kongl. Maj:ts framställning, till om- och nybyggnad af akademiens för de fria konsterna hus, på de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 11 januari 1890 öförmälda vilkor, beviljar 385,000 kronor, deraf att utgå under år 1891 35,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke af Riksdagen bifallits.»

4:o.

Efter det Kongl. Maj:t föreslagit, att Riksdagen måtte på extra stat bevilja till anställande af *två kontraktsadjunkter inom Vesterbottens fjerde kontrakt*, enligt de närmare bestämmelser, som af Kongl. Maj:t kunde komma att meddelas, 12,000 kronor, deraf att utgå under år 1891 4,000 kronor, hade utskottet i *punkten 74:o mom. a)* af sitt förenämnda utlåtande hemställt, att Riksdagen måtte till anställande af två kontraktsadjunkter inom Vesterbottens fjerde kontrakt, enligt de närmare bestämmelser, som af Kongl. Maj:t kunde komma att meddelas, bevilja 12,000 kronor, samt deraf på extra stat för år 1891 anvisa 4,000 kronor.

Då Första Kammaren bifallit hvad utskottet hemställt, men Andra Kammaren afslagit utskottets hemställan, får utskottet för denna frågas afgörande medelst gemensam omröstning föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som vill, att Riksdagen, med bifall till Kongl. Maj:ts framställning, till anställande af två kontraktsadjunkter inom Vesterbottens fjerde kontrakt, enligt de närmare bestämmelser som af Kongl. Maj:t kan komma att meddelas, beviljar 12,000 kronor, samt deraf på extra stat för år 1891 anvisar 4,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen afslagit Kongl. Maj:ts förevarande framställning.»

5:o.

Sedan Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att på extra stat bevilja till understöd, på de i statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 11 januari 1890 angifna vilkor, åt sådana anstalter eller föreningar, som anordnade *föreläsningkurser för arbetsklassen*, 20,000 kronor, hade utskottet i *punkten 79:o* af sitt ofvanomförmälda utlåtande hemställt, att Riksdagen, med bifall till Kongl. Maj:t framställning, måtte anvisa på extra stat för år

1891 ett anslag af 20,000 kronor att användas till understöd åt sådana anstalter eller föreningar, som anordnade föreläsningskurser för arbetsklassen, dock under följande vilkor:

att understödsbelopp, som utgäfves till hvarje anstalt eller förening, icke finge öfverstiga 3,000 kronor för år räknadt;

att kommuner eller enskilde tillsköte minst lika mycket som staten;

att anstaltens angelägenheter vårdades af en styrelse, som antog föreståndare och lärare;

att föreläsningarna ordnades regelbundet, visst antal timmar i veckan under fem till åtta månader och i väl afpassade kurser;

att anstalten förfogade öfver kunniga och dugliga, för denna undervisning lämpliga lärarekrafter samt tillräcklig och passande undervisningsmateriel;

att alla politiska och religiösa strider eller förhandlingar vid föreläsningarna eller undervisningen blefve förbjudna; samt

att anstalten eller föreningen skulle vara skyldig att underkasta sig de vilkor och kontroller, som i öfrigt af Kongl. Maj:t pröfvades nödiga och lämpliga.

Då Andra Kammaren bifallit hvad utskottet hemställt, men Första Kammaren bifallit utskottets hemställan med den ändring, att anslagssumman 20,000 kronor nedsatts till 17,000 kronor, får utskottet för frågans afgörande medelst gemensam omröstning föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som vill, att Riksdagen, med bifall till Kongl. Maj:ts framställning, anvisar på extra stat för år 1891 ett anslag af 20,000 kronor att användas till understöd åt sådana anstalter eller föreningar, som anordna föreläsningskurser för arbetsklassen, dock under följande vilkor:

att understödsbelopp, som utgifves till hvarje anstalt eller förening, icke får öfverstiga 3,000 kronor för år räknadt;

att kommuner eller enskilde tillskjuta minst lika mycket som staten;

att anstaltens angelägenheter vårdas af en styrelse, som antager föreståndare och lärare;

att föreläsningarna ordnas regelbundet, visst antal timmar i veckan under fem till åtta månader och i väl afpassade kurser;

att anstalten förfogar öfver kunniga och dugliga, för denna undervisning lämpliga lärarekrafter samt tillräcklig och passande undervisningsmateriel;

att alla politiska och religiösa strider eller förhandlingar vid föreläsningarna eller undervisningen blifva förbjudna; samt

att anstalten eller föreningen skall vara skyldig att underkasta sig de vilkor och kontroller, som i öfrigt af Kongl. Maj:t pröfvas nödiga och lämpliga, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen anvisat på extra stat för år 1891 ett anslag af 17,000 kronor att användas till understöd åt sådana anstalter eller föreningar, som anordna föreläsningkurser för arbetsklassen, dock under följande vilkor:

att understödsbelopp, som utgifves till hvarje anstalt eller förening, icke får öfverstiga 3,000 kronor för år räknadt;

att kommuner eller enskilde tillskjuta minst lika mycket som staten;

att anstaltens angelägenheter vårdas af en styrelse, som antager föreståndare och lärare;

att föreläsningarna ordnas regelbundet, visst antal timmar i veckan under fem till åtta månader och i väl afpassade kurser;

att anstalten förfogar öfver kunniga och dugliga, för denna undervisning lämpliga lärarekrafter samt tillräcklig och passande undervisningsmateriel;

att alla politiska och religiösa strider eller förhandlingar vid föreläsningarna eller undervisningen blifva förbjudna; samt

att anstalten eller föreningen skall vara skyldig att underkasta sig de vilkor och kontroller, som i öfrigt af Kongl. Maj:t pröfvas nödiga och lämpliga.»

Stockholm den 19 april 1890.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.